

Tjänsteskrivelse

2023-02-14

Handläggare:

Martin Wagner
026-17 92 27
martin.wagner@gavle.se

Diarienummer: 22SON223

Nämnd:

Socialnämnden

Yttrande - Revisorernas granskning av ansvar, roller och befogenheter i politiska och förvaltningsorganisationen

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget, samt

Att överlämna yttrandet till Revisionskontoret.

Ärendebeskrivning

1. Ärendet i korthet

Kommunens revisorer har granskat vissa ansvarsfrågor kopplade till Gävle kommuns organisation. Det gäller vissa ansvarsfrågor både i den politiska organisationen (POG) och i kommunens förvaltningsorganisation (FOG). I rapporten lyfter revisorerna bland annat upp frågor om arbetsmiljöansvar, rapport och redovisning av kommunens systematiska arbetsmiljöarbete och hur delegationer förhåller sig till kommunallagen samt redovisning av delegationsbeslut. Sektor Vårld Gävle, via strateg kvalitet och verksamhetsutveckling, har upprättat ett yttrande i anledning av granskningsrapporten.

De eventuella förändringar som kan behöva göras med anledning av granskningsrapporten kommer att samordnas med uppdraget till Kommunstyrelsen som ska belysa hur kommunens förvaltningsorganisation påverkar möjligheten till insyn, ansvarstagande och uppföljning för nämnderna.

2. Ansvaret för de anställda i Gävle kommun

Revisorernas inställning är att kommunstyrelsen är utförarnämnd avseende förvaltningsstöd. Med förvaltningsstöd avses stöd genom anställda att utföra verksamhet. Detta innebär att nämnderna är beställare av förvaltningsstöd. På så sätt finns det en beställar- och utförarmodell som inte är tillräckligt tydliggjord i de av fullmäktige antagna reglementena.

Nämndens bedömning

Revisorernas uppfattning att kommunstyrelsen ska tillhandahålla förvaltningsstöd avseende anställda och att det därmed finns en beställar-utförarmodell är svår att förstå sig på. Nämnden anser att en uttalad beställar- och utförarmodell inte har införts och att ambitionen inte heller har varit att införa en sådan modell. Ett reglemente ska i huvudsak reglera nämndernas verksamhet och arbetsformer vilket de gör idag. Varje nämnd avgör själv inom ramen för sin budget vilken omfattning av personal som behövs, och sektorn genomför detta, t ex genom anställningar av medarbetare.

3. Befogenheter inom förvaltningsorganisationen

Revisorerna konstaterar att det både i det gemensamma reglementet och i kommundirektörens instruktion framgår att denne är förvaltningschef för kommunens enda förvaltning. Eftersom nämnderna numera inte har någon egen förvaltning, och då kommundirektören är förvaltningschef, går det inte att jämställa sektorcheferna med förvaltningschef i kommunallagens mening. Det innebär i grund och botten att en sektorchef inte har någon rätt att vidaredelegera sitt beslutsmandat eftersom kommunallagen föreskriver att enbart en förvaltningschef har rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt.

Nämndens bedömning

Begreppet förvaltningschef i kommunallagen avser alltså den person som är chef över nämndens förvaltning. Den omständigheten att Gävle kommun, i reglementen och i kommundirektörens instruktion, uttalat att kommundirektören är förvaltningschef över kommunens enda förvaltning medför inte att kommundirektören i strikt mening är den

rättsligt giltiga förvaltningschefen – även om denne är chef över sektorcheferna. Istället är det sektorcheferna som i rättslig mening är förvaltningschefer över nämndernas förvaltningar och kommundirektören är chef över den förvaltning som finns under styrelsen. Sektorerna kan alltså, i juridisk mening, sägas motsvara nämndernas förvaltningar

4. Ansvar och uppföljning av arbetsmiljön i den politiska organisationen

Revisorerna anser att arbetsmiljöansvaret i den politiska organisationen är otydlig. Enligt revisorernas bedömning har nämnderna ett arbetsmiljöansvar eftersom arbetsmiljölagen föreskriver att lagen är tillämplig ”för varje verksamhet i vilken arbetstagare utför arbete för en arbetsgivares räkning”.

Nämndens bedömning

Att tydliggöra definitioner av organisationen, samt tydliggöra avgränsningar, är en förutsättning för att de nu två valda organisationsformerna ska kunna samverka på ett effektivt sätt. Men det finns utmaningar med att fördela det mellan nämnder givet förvaltningsorganisationen. Frågan om nämndernas eventuella arbetsmiljöansvar behöver utredas närmare, särskilt med beaktande att de tre välfärdsnämndernas förvaltningsstöd utgörs av en sektor, Välfärd Gävle, där behovet av ett sammanhållen, koordinerad, arbetsgivarpolitik är en förutsättning. Att tre nämnder var för sig skulle ha arbetsmiljöansvar för funktionen sektorchef som utgörs av en (1) anställd skulle inte fungera rent principiellt och inte heller i praktiken.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Välfärd Gävle

Socialnämnden har ålagts yttra sig över ” Revisorernas granskning av ansvar, roller och befogenheter i politiska och förvaltningsorganisationen”.

Remissyttrandet hanteras av Socialnämnden vid sammanträdet den 21 februari 2023. Martin Wagner, strateg för kvalitets- och verksamhetsutveckling, har varit ansvarig handläggare i ärendet.

